

ОПЕРАТИВНО ЛЕЧЕНИЕ НА ТУМОРИ АНГАЖИРАЩИ ПОДА НА ПРЕДНА ЧЕРЕПНА ЯМА И ОРБИТИТЕ

Асен Цеков, Христо Цеков, Димитър Златков, Тома Спириев, Виктор Стефанов, Нягол Балев, Владимир Наков

Клиника по неврохирургия, Аджъбадем СитиКлиник Токуда Болница, София

Резюме

Въведение. Туморите ангажиращи предните отдели на черепната основа и орбитите са неоплазми произлизащи от параназалните синуси, интракраниалното пространство и костите на черепната основа, като ангажирането на орбитата е вторично. Редки са случаите, при които първичния процес е разположен в орбитата. Самата локализация на туморите е предпоставка за тяхното късно диагностициране. Достъпите до туморите на предната трета на черепната база с ангажирането на орбитите са травматични, често със сериозна кръвозагуба, което налага тяхното прецизно планиране. Отстраняването им е възможно, често пъти с разширени – краниофациални достъпи, за чиято подготовка и реализация е необходимо сътрудничеството с УНГ специалист.

Цел. Да се представи опита на Токуда болница при оперативното лечение на 12 болни с авансирани туморни формации ангажиращи пода на предна черепна яма и орбиталните кухини.

Материал и методи. Оперирани са седем мъже и пет жени на средна възраст 53 и 2 месеца години. Хистологичната характеристика на туморите е: аденокарцином от параназалните синуси – 3, естезионевробластом – 1, ангиофибром – 1, менингиом – 2, метастаза от липосарком от подбедрицата – 1, ангиосарком – 1, аденом на хипофизата 1, фиброзна дизплазия – 2. При пет от болните оперативната намеса е проведена с преден субкраниален достъп, при четирима този достъп е комбиниран с трансфациален, при трима фронталната краниотомия е комбинирана с интерхемисфериална резекция на патологично променената база. При трима болни предоперативно е направена облитерация на хранещите съдове: ендовазална емболизация с Onyx на външната и постепенна лигатура на общата сънна артерия. Четири от операциите са извършени съвместно с УНГ специалист.

Резултати. Оперирани са 12 болни /14 оперативни интервенции/, като при всичките случаи е постигната сравнително радикална ексцизия на туморната маса. Клинично значими рецидиви и сериозни усложнения не са наблюдавани след последната интервенция в периода на проследяване една година.

Заклучение. Туморите ангажиращи ПЧЯ, параназалните синуси и орбитите са често авансирани, късно диагностицирани процеси, чието отстраняване е свързано с извършването на тежки интервенции с обилно кървене. Използваните достъпи са травматични оперативни интервенции, ангажиращи важни анатомични пространства и съдовонервни структури. Добрия изход зависи от технологичната окомплектованост на операционната зала, включването на УНГ специалист, педантично планиране на интервенцията и поведението в постоперативния период. Прилагането на субкраниалните варианти на краниофациалните достъпи подобрява козметичния и функционален ефект от интервенцията.

Ключови думи: тумори на предна черепна яма, краниоорбитални тумори, краниофациални достъпи, комбинирани оперативни достъпи, резултати.

OPERATIVE TREATMENT OF TUMORS ENGAGING THE ANTERIOR CRANIAL FOSSA AND THE ORBITS

Asen Cekov, Christo Tzekov, Dimitar Zlatkov, Toma Spiriev, Viktor Stefanov, Nyagol Balev, Vladimir Nakov

Clinic of Neurosurgery, Acibadem CityClinic Tokuda Hospital, Sofia, Bulgaria

Abstract

Introduction. The tumors engaging the anterior cranial fossa and the orbits are neoplasms, which arise from the paranasal sinuses, intracranial space and the bones of the cranial fossa and secondary involving the orbit. There are rare cases in which they primary arise from the orbit. The localization is the cause for the late diagnosis. The surgical approaches to the anterior cranial fossa are very traumatic – this is the reason for the precise planning. The resection is possible with the craniofacial approaches with the collaboration of ENT surgeon specialist.

Aim. To present the experience of Acibadem City clinic Tokuda hospital, Sofia in the treatment of 12 patients with tumors engaging the anterior cranial fossa and the orbits.

Materials and methods. 7 males and 5 females were operated with average age 53 years and 2 months. Histological verification: 3 adenocarcinomas, 1 estesioneuoblastoma, 1 angiofibroma, 2 meningiomas, 1 metastatic tumor (liposarcoma), 1 angiosarcoma, 1 adenoma, 2 fibrous dysplasia. Surgical approaches: 5 subcranial approach, 4 subcranial/transfacial, 5 frontal craniotomy/interhemispheric resection. In three cases, we performed embolization of the carotid artery. 4 patients were operated in a hybrid team with the ENT surgical specialist. **Results.** 12 patients are operated; 14 operations are performed. Total resection in all cases. We follow up to 1 year – no recedive and complications.

Conclusion. The tumors engaging the anterior cranial fossa and the orbits are advanced tumors with late diagnosis, the removal is very traumatic. The good outcome depends on the technological preparation of the operating theater, the collaboration with the ENT surgical team, the planning and the management in the postoperative period. The subcranial approach improve the cosmetic and functional result from the intervention.

Keywords: tumors engaging the anterior cranial fossa and the orbits, cranioorbital tumors, craniofacial approaches, combined operative approaches, results.